

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Szentmihályi Pap Sámuel emléke. (Halotti egyh. beszéd.) Török Sámuel	164
Ima az 1849-ben Aljárában legyilkoltak emlékköve leleplezésekor 1886. nov. 2-án. Siménfalvi György	372

II. Hittaniak, bölcselemiek.

A XIII. zsoltár. Rédigier Géza	30
Az unitáriusok templomában. Jékey Aladár	30
Gyöngymondatok. (Ujkori írótól.) Közli Kiss Mihály	49 185
Kivezető út a szentháromság feletti vitából. Dr. Martineau Jakab	65
Pál apostol tana a hit által való megigazulásról. Varga D.	129
Dávid király zsoltáraiból: I—III. Jékey Aladár	161
CXXXIV. IV. Rédigier Géza	163 293
Sokrates és Krisztus. A Unitarian Review után. Kovács J.	193
A jövő vallása. Dr. Brassai Sámuel	257
A vasárnap megünnepléséről. Dr. Bartók István	271
Esti ima. (Hymnus.) Rédigier Géza	294
A keresztény család hivatása. Kőváry László	321
Reminiscentiák — Csevegés. Rédigier Géza	328
Az unitárius tarthat-e igényt a keresztény testvériségre? Kovács János	368

III. Nevelés- és oktatásügyiek.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a közoktatás 1883 ³ / ₄ -ik évi állapotáról szóló jelentése. B. Gyula	31 105
Tanodáink segélyezése	390

IV. **Életiratok, történelmiek.**

A reformatio kezdetei. (Történet-bölcselemi tanulmány.) Kőváry László	1
X A szombatosok irodalmi maradványai és vallásos nézeteik. Boros György	6 76 142
A babyloniaiak társadalmi életéből. Kovács János	21
Egyháztörténelmi adatok:	
XCIX. Thoroczka István reversalisa. Közli: Gróf Kun G.	25
C. A muzsnai reformatusok és unitáriusok versengése történetéhez. Közli: Szilágyi Sándor	29
CI. CIV. CVII. Unitárius halottak és temetések. Közli: Benczédi Gergely	153 217 354
XII. Péchi Simon özvegye Barabás Kata. Közli: Konez J.	158
III. Egy névtelen unitárius levele az unitárius vallás egy galázójához. Közli: Konez József	159
CV. A kolozsvári tanács tiltakozása a szombatosság ellen 1608. v. 1609-ben. Közli: Benczédi Gergely	349
CVI. A nagy-teremi orthodoxusok és unitáriusok egyenetlenkedései 1672-ben. Közli: Konez József	350
Bölöni Farkas Sándor levele Augustinovic Pálhoz. Közli: Benczédi Gergely	160
P. Horváth Boldizsár naplója. Közli: Gr. Lázár Miklós	89
Az elhunytak emlékezete: Török Sándor (1851—1886). Sz.	183
Árkosi Mózes. Boér Lajostól	231
Kis Mózes. Székely Zs.-tól .	234
Bölöni Farkas Sándor viszonya Kazinczyhoz. Kovács Lajos művéből	308
A halotti beszédek jelentősége és ezek kiválóbb írói az unitárius egyházban a 18-ik száz esztendőben. Deák M.	336
Várady Károly. Péterfi Dénes	357

V. **Egyházi élet.**

Egy száz forintnyi templom-alap története. Jakab Elek	36
Aktualis kérdések. Kovácsi Antal	99
Egy más száz forintnyi alap története. Jakab Elek	110
Egy pár nap Skiczón. Derzsi Károly	178
Házasságügyi bíráskodásunkról. Kőváry Mihály	202
Egyh. élet a marosi unitárius egyházkörben. Nagy János	246

Székely-Kereszturkőrből. (Ntrs.)	249
Az unitárius vallásközönség egyh. főtanácsának aug. 29. 30.	
31. napjain tartott gyűlése. — i.	278
A homorod-almási unitárius templom száz éves jubileuma. S á n d o r	
J á n o s	303
A dévai unitárius leányegyház megalakulása. — (N).	311
Unitárius ünnepély Hódmező-Vásárhelyen. (I)	315
Udvarhelykőrből. d. i.	123 384

VI. Vegyes tartalmuak.

Párisi levél. Charrnaud Dezső	42 115 172 225 295 361
---	------------------------

VII. Irodalmi értesítő.

50 122 186 237 310 374.

VIII. Aranykönyv.

A Dávid Ferencz-alapítványra tett kegyes adományok 63. A Budapesten alapítandó unitárius rendes lelkeszi állomásra és állandó imaházra tett kegyes adományok 63 126 192. 255 319 396. Nyilvános köszönet 64. Nyilvános köszönet 126. A sz-kereszturi unitár. ekkla. köszönete 127 192. A kis-medeséri unitárius templomra adakozás 127. Nyilv. k. Gálfy Sándor és Borosnyai Lilla újabb ajándéka a martonosi ekklezsiának 191. Angol unitárius testvéreink által Londonban épített „Essex Hall“ költségeihez 254 318 393. Nyilv. k. 320 395.

IX. Különfélék.

Német unitárius superintendencia Budapesten 52. Fretwell János felolvasása Jókai Mórról 53. Az erdélyi ev. ref. egyh. kerület. Kinevezés. Unitárius egyház és államférfiak 54. Kimutatás. Lang Henrik emléke 55. H. Karácsonfalvi ekkla. A hódmező vásárhelyi unitáriusok. Székely-kereszturról. A látás hatása. A Dávid F. egylet 57 125 190 240 387. Kir. táblai és curiai végzés illetékességi kérdésben. Kidder P. Henrik 58. Gyászvirágok 59. Főt. Ferencz József és neje Gyergyai Anna alapítványa 122. Egy kath. folyóirat megindítása 125. Dániel Gábor főispán jubileuma 187. Udvarhelykör egy

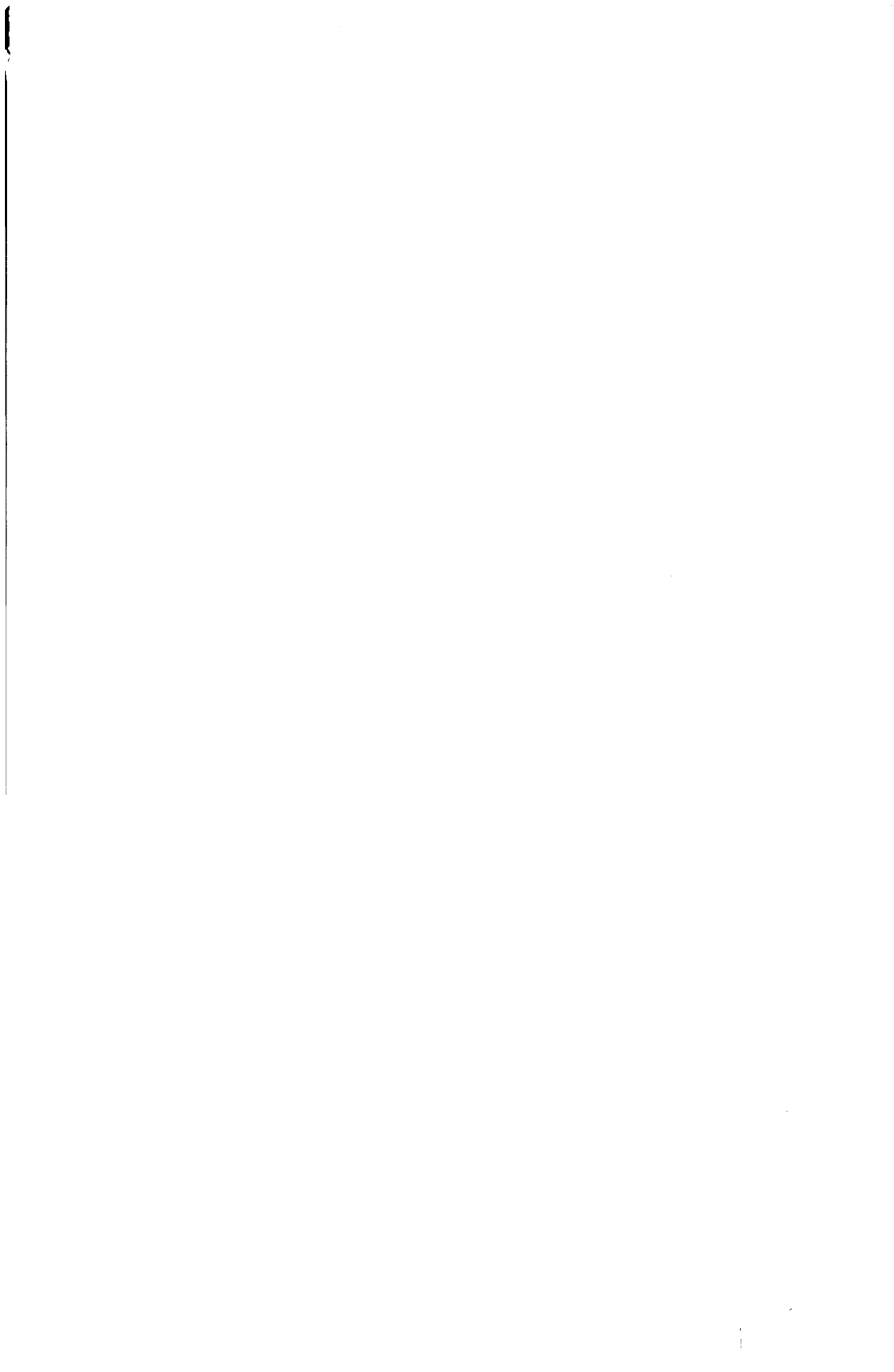
VI

végzése 188. Szováthi ekklánkból 189. Felhívás angol unitárius testvéreink által Londonban épített „Essex Hall“ költségeihez való járulásra 238. Egyh. Főtanácsunk 240. Püspöki vizsgálat 242. Lelkészi jubileum 244. Elismerés a valódi érdem iránt 245. Angol vendégeink 246. Berde Mózes. Kinevezés. Verespataki pap. A pápa encyclikája 250. Dall H. Károly 251. Értesítők 252. Az unitárius házassági perek 317. Házasságügyi biráskodásunkról 376. Hajós János. Kolozsvár monographiája. Kegyeletes ünnepély 382. Az amerikai unitáriusok. A marosköri Dávid F. főkegyelet. A kepemegváltásról 387. Sepsi-kőrispatakra. Szász Domokos ev. ref. püspök javaslata 389. Krisztus nem I-ten 390. Illő-e keresztény embernek színházba járni? 391.

Gyászhirek : 61 125 190 252 318.

A szerkesztőség postája : 62 190 253 391.

Olvasóinkhoz 392.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XXI-ik évf.

Január, Február. 1886.

1-ső füzet.

A REFORMATIO KEZDETEI.

— Történetbölcseleti tanulmány. —

Adtuk a hierarchia kifejlését, reá mutattunk fénykorára.¹⁾ Azon idő szellemével szemben nagy hivatást végzett, megalapítván az egyházi és állami rendet. A mint hivatását betöltötte, kezdődött a visszahatás.

Pár század mulva a feudalismus fényköre halványulni, alkotó, teremtő ereje kezdett kimerülni. Az a fényes, ragyogó feudalis egyház, feudalis társadalom és állam, mit századok bámultak, többé nem a régi. A feudalismus eszméje lejárta magát. Uj uralkodó eszmére volt szüksége Európának.

S a történet ismételte magát. Az uj eszmével vajudó idő, miként a feudalismus eszméje előtt, most is népvándorlást hoz Európára. Csakhogy most nem Ázsia jön reánk, hanem mi megyünk Ázsiára, kereszties hadak alakjában. Nyomában kezdődik a szellemi népvándorlás, a renaissance, előáll a liberalismus eszméje. S miként a feudalismus, előbb az egyházat, s majd az államot lesz hivatva reformokon keresztül vinni.

Miként a keresztény vallásnak, miként a feudalismusnak egyelőre neve nincs, kezdetben Renaissance, ujjászületés nevet nyer, mi a társadalom átalakulására hat; majd mint reformatio jelenik meg, s az egyházban kiván ujításokat; később az absolut államra veti magát. Olaszországban még csak a művészet és tudomány ujjászületése. Németországban, hol a reformatioban s a harmincz éves háboruban nyilatkozik, már a népek és fejedelmek küzdelme az egyházi és császári feudalismus ellenében; Angliában már nyílt sisakkal lép fel, a nagy bárók szabadságharcza az absolutismus ellen. Németországon csak az egyházat, Angliában már az egyházat és államot, Franciaországban a feudalismust és absolutismust, az egyházat, a társadalmat és a monarchiát egyszerre támadja meg.

A renaissance fellépése a kedély, a szellemi élet forradalma

¹⁾ L. Keresztény Magvető XX. köt. 331—337. l.